

І чужому наукайтеся,
І свого на чужаїтесь...
В. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакция і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Нью-Йорку: —
BARELY 7-4125
УНСоюз: BARELY 7-5337

РІК LXXII Ч. 84. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 6-го ТРАВНЯ 1965 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MAY 6, 1965 No. 84. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Середа, 5 травня 1965 року

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ПРОСИТЬ КОНГРЕС ПРО \$700,000,000 НА ВЕДЕННЯ ВІЙНИ У В'ЄТНАМІ. Президент заявив, що "збільшення числа американських збройних сил у В'єтнамі вже тепер зблизило нас до миру". Палата Комісія вже схвалила проєкт Президента 4-го травня. Сенатська Комісія мала це зробити в середу 5-го травня. Хоч є слабка критика політики Президента в справі В'єтнаму, до критиків належить сенатор-демократ з Орегону Вейн Морс, до неї ж сумніву, що Конгрес схвалить \$700 мільйонів на додаткові видатки на збройну акцію у В'єтнамі, якої не передбачалося в січні, коли проєктувався федеральний бюджет. Схвалення цих фондів буде одночасно і підтвердженням закордонної політики уряду.

ДОМІНІКАНСЬКІ ПОВСТАННЯ — ПРИХИЛЬНИКИ БОША, ВИБРАЛИ НОВОГО ПРЕЗИДЕНТА, ПОЛКОВНИКА ФРАНЦИСКА КААМАНО ДЕНО, який 4-го травня склав присягу. Він заявив журналістам, що ЗДА повинні забрати свої війська з Сан-Домінго, бо інакше "націоналізм домініканського народу зможе переміститися в антиімперіально-американізм". Одночасно до Домініканської Республіки повідомляють вранці в середу 5-го травня, що є вогнища на заміренні між прихильниками колишнього президента Хуана Боша та його противниками. В Домініці перебуває п'ятичленна делегація Організації Американських Держав, яка старалася про замірення в країні, де від 25-го квітня ведуться змагання за владу між прихильниками і противниками Боша, а комуністи взяли провід над тими, що підтримують Боша.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ЗАЯВИВ, ЩО ЗДА ДИЮТЬ ПРАВИЛЬНО, КОЛИ ДОПОМАГАЮТЬ ЗАКОРДОННО. "Маршусмо важкою, але справедливою дорогою, коли допомагаємо закордонним державам," — заявив Президент в річному звіті про допомогу закордонно в попередньому фінансовому році, який закінчився 30-го червня 1964-го року, і в якому видано на цю допомогу \$2,300,000,000. Ця американська допомога, "доволі але постійно веде в світ до більшого економічного добробуту та до соціальної стабільності". Давши країни, як Ізраїль, Греція та Тайвань так скріпилися американською допомогою, що вже самі можуть економічно розвиватися і не потребують чужої допомоги.

ОБИДВІ ПАРТІЇ В КОНГРЕСІ ПІДТРИМУЮТЬ ПОЛІТИКУ ПРЕЗИДЕНТА В СПРАВІ САН-ДОМІНГО. Провідник республіканців в Палаті Репрезентантів конгресмен Джеральд Р. Форд заявив, що Президент добре розуміє, виснажуючи американські війська до Домініканської Республіки. Конгресмен Форд казав, що Президент повинен піти далі та зложити комунізм також і на Кубі. Також республіканський віп в Сенаті Томас Г. Кухель сказав, що Джансон заслугоує на відчуження від всього народу за політику в справі Домініки. Також і провідники демократів в Конгресі хвалять Джансона за рішучість в справі комунізму на цьому острові. Провідник демократів в Палаті Репрезентантів Карл А. Алберт та провідник демократів в Сенаті Майк Менсфілд підтримують політику Джансона в справі Домініканської Республіки.

РОКЕФЕЛЛЕР НЕ ВИКЛЮЧАЄ СВОЇХ КАНДИДАТУР НА ПРЕЗИДЕНТА В 1968 РОЦІ. — як про це він заявив на пресовій конференції в Облаві, кажучи, що старатиметься про перевибір на третю каденцію на ньюйоркського губернатора. Рокфеллер сказав, що в 1966-му році кандидатство на губернатора. Щодо кандидатури на президента в 1968 році, то ньюйоркський губернатор не дав ясної відповіді, кажучи, що він про це "ще не думав", хоч і не виключив такої можливості. 57-річний губернатор під час 45-хвилинної конференції виглядав як майбутній кандидат. Рокфеллер хвалився своїми успіхами на становищі губернатора Нью-Йорку.

У СВІТІ

БРИТАНІЯ ПОДЯКУВАЛА АМЕРИЦІ ЗА ВИСЛАННЯ ДО САН-ДОМІНГО (ДОМІНІКАНСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ) СВОГО ВІЙСЬКА, бо внаслідок тієї рішучої акції можна було врятувати життя всім британським громадянам на тому острові, де грозила їм смерть з рук заархівованих та насичених комунізмом повстанців.

НА КОНФЕРЕНЦІЇ СЕАТО В ЛОНДОНІ ПАКІСТАН СОЛІДАРІЗУВАВСЯ З ФРАНЦІЄЮ ПРОТИ ЗДА, що у В'єтнамі годі дістати розв'язку війни і що тому треба шукати тієї розв'язки у мирових переговорах з комуністами. Пакистанський міністер закордонних справ Зульфикар Алі Бутто застерігся, щоб його промови не передавали до преси. Крім Франції і Пакистану — всі інші члени конференції — Британія, Австралія, Нова Зеландія, Філіппіни і Сіам — підтримують становище Америки.

ФРАНЦУЗЬКИЙ "ОБСЕРВАТОР" НА КОНФЕРЕНЦІЇ МІНІСТРІВ 8-ОХ ЧЛЕНСЬКИХ ДЕРЖАВ СЕАТО В ЛОНДОНІ ЗАЯВИВ, що та конференція повинна скінчитися так само, як минаючі в Манілі — безуспішно, бо в тому Південно-східному азійському Союзі є "фундаментальні" розбіжності. Франція є це формально членом того союзницького блоку, але ставши в опозиції до політики ЗДА у В'єтнамі та почавши залучатися до СССР, відмовився прислати тепер на ту конференцію свого міністра закордонних справ.

ПРЕДСТАВНИКИ ЗДА ТАВРУЮТЬ ФРАНЦІЮ ЗА ЇЇ ПОЛІТИКУ В СПРАВАХ З'ЄДНАННЯ НІМЕЧЧИН, європейської політичної єдності та оборонної політики. В Дорадчій Асамблеї Європейської Ради, яка тепер засідає в Штрассбурзі, демократичний сенатор Фулбрайт назвав концепцію де Голля про можливість розв'язання проблеми Німеччини самими європейськими державами, без Америки "нереалістичною", а конгресмен Гайс пригадав, що Франція, яка вимагала, щоб її вірні звертали короткотермінові позики золотом, сама винна в Америці це з першої світової війни 6,400,000,000 дол. Франції і де Голля за іменем не називано, але було ясно, про кого мова. Сенатор Купер боронив політику ЗДА у В'єтнамі й Домініці.

ПАПА П'ЯВІО VI СПРИЯЄ КОНЦЕПЦІЇ КОЛЕКТИВНОГО ПРАВИЛНИКА в Католицькій Церкві, але водночас підкреслює авторитет Папи, як того, що має приймати всі рішення. Папа висловив ці погляди в листі до церковних достойників з 18 грудня минулого року, але щойно тепер оприлюднює його з дозволу від Папи у римському католицькому двотижневику "Сівільта Католіка".

ГОЛОВА АМЕРИКАНСЬКОГО ВІДДІЛУ В БОЛГАРСЬКОМУ МІНІСТЕРСТВІ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ, ПУРВАН ЧЕРНОВ, ЗАЯВИВ, що болгарський уряд ледве чи зможе дати охорону членам американської амбасаді, бо ніби то болгарський "наріп" обурений американською політикою у В'єтнамі та в Домініканській Республіці. У Софії було вже кілька вуличних демонстрацій проти амбасад ЗДА, організованих радянським апаратом.

Джансон звернувся до Конгресу з проханням схвалити \$700,000,000 на війну у В'єтнамі

Вашингтон. — Президент Джансон переслав Конгресові окреме звернення, в якому уряд просить про призначення \$700 000 000 на покриття витрат військовій місії у В'єтнамі. Джансон заявив своє звернення такими словами: "Я прохаю Конгрес призначити в можливо найкоротшому часі \$700 000 000, щоб можна було фінансувати військову акцію у В'єтнамі". Президент заявив, що це не буде тільки сума схвалення видатків на бої у В'єтнамі, "бо кожний член Конгресу, який голосуватиме за схвалення цієї суми, буде одночасно голосувати і за те, щоб продовжувати нашу змагання припинити комуністичну агресію у В'єтнамі". Кожний голос буде голосом про те, що і Конгрес і Президент є об'єднані в спільному рішенні, щоб зберегти незалежність Південного В'єтнаму і щоб зберегти неуспішному комуністичній атаці. Представники уряду висловили, що сума \$700 000 000 є взята до бюджету фінансового року, що закінчиться 30 червня 1965 року. Але з цієї суми в цьому фінансовому році видастись тільки коло \$200 000 000. Це означає, що в цьому фінансовому році війна у В'єтнамі коштуватиме ЗДА понад \$500 000 000 із запропонованої Президентом суми будуть видані в найближчому фінансовому році, що починається 1-го липня 1965 року. Президент підкреслює в своєму зверненні, що не було жадних переговорів в справі закінчення комуністичної агресії у В'єтнамі. "Наша рішучість і наші акції в останніх тижнях, казав Президент, привели нас ближче до миру". Президент заявив, що американська боротьба у В'єтнамі має на цілі не тільки втримати самостійність Південного В'єтнаму, але також — впливати світові, що ЗДА здійснюють свої зобов'язання. Президент знає, що північно-в'єтнамські комуністи та їхні комуністичні союзники не признають перемоги до поразки і не виявляють охоти до переговорів. Президент заявив, що він не відмовляється від переговорів, коли комуністи припинять свою агресію. Джансон знає, що військовою акцією не можна розв'язати в'єтнамської проблеми, тому мусить бути знайдена стежка до мирної розв'язки.

Західна Німеччина старалася дістати нову заяву Заходу в справі її з'єднання

Бонн. — Західно-німецький уряд стурбований двома негативними діями Західної Німеччини: використанням 20-річних роковин закінчення другої світової війни в світовій, зокрема комуністичній і популяристичній пресі, для пригадування гітлерівського режиму і його воєнних злочинів, та наблизивши Франції до Союзного Союзу. Західна Німеччина лякається, що проповіданий французьким президентом де Голлем принцип, що справа Німеччини — це внутрішня справа Європи і що тому треба шукати її розв'язки без співпраці її учасників з'єднання Держав, практично затвердить теперішній поділ Німеччини, як не на віки, то бодай на дуже довгий час. Тому Західна Німеччина старалася, щоб з нагоди 20-річчя закінчення війни західні великі держави проголосили спільну декларацію з підтриманням свого принципу про konieczність з'єднання Німеччини. Текст такої декларації приготувала у Вашингтоні окрема Комісія, зложена з представників амбасад британської, західно-німецької і французької та американського Державного Департаменту. Та декларація мала повстати перед 5-м травня, датою закінчення другої світової війни в Європі. Але 27-го квітня Комісія перервала свою працю, бо французький представник наполягав на підкресленні "європейського характеру" проблеми Німеччини.

Агент ФБІ зізнає, що члени ККК вбили пані Ліуццо

Гейнсвілл, Алабама. — Агент Федерального Бюро Інвестигацій Гері Томас Ров зізнався в першому дні судової розправи проти вбивць пані В. Грегг Ліуццо і виявив, що члени організації Ку Клукс Клан Коллі ЛеРой Білкінс вбили пані Ліуццо. Свідок чув, як оскаржений, після пострілу, хвалився своїм колегам, що добре вистрелив і поцілюв. Після доканого злочину він разом з колегами хотів їхати до сільського голови ККК — голяного дракона Роберта Кріла, щоб похвалитися добре виконаною працею, але цього не міг зробити, бо в домі свого шефа вже не світилося. Разом із Білкінсом були ще два інші члени ККК — Юджин Томас і Вілліам Орвілл Ітон, суд над якими відбудеться пізніше.

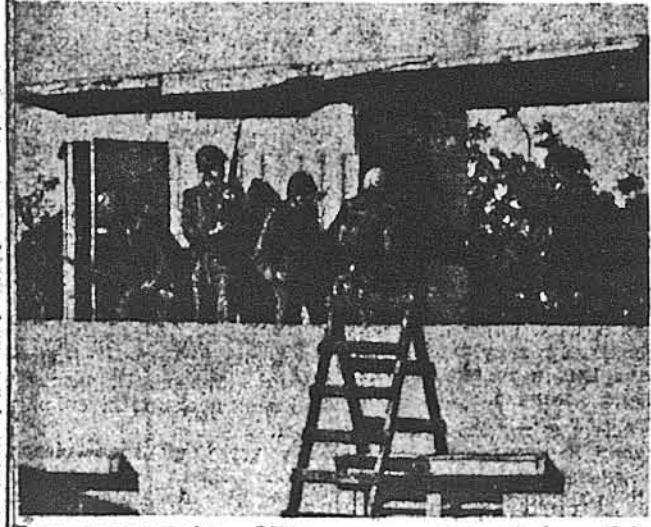
В Оттаві відбулося зібрання Товариства Плекання Рідної Мови

Оттава. — Тут відбулося дня 28 квітня чергове зібрання "Товариства Плекання Рідної мови" під керівництвом голови д-ра К. Біди. Ред. Р. Шульгін в Монреалі доповів про мовистий переказу. Його техніку й вплив на розвиток літературних мов. В діловій частині зібрання професор Яр. Рудницький реферував про видавничі справи, а зокрема про журнал Т-ва "Слово на сторожі". Рішено видати чергове число журналу в осені ц. р. Для наладнання зв'язку між поодинокими країнами українського поселення голова Т-ва д-р К. Біда відбуде організаційну поїздку до Америки, Англії, Франції, Зах. Німеччини влітку 1965 р.

Експлуатують безупину Україну

Україна, за відомостями агенції РАТАУ, 29 березня ц. року дотримуючи виконала план 1-го кварталу — останнього року семилітня. Понад півні України дає значну кількість вугілля нафти, газу, залізної та манганової руди, продукції чорної та кольорової металургії, хімічних виробів, будівельних матеріалів. "Робоча Газета" в статті "Пісок але золотий" з 30 березня ц. р., ніби ілюструючи ці місти, подас, що Україна витоплює щороку 30 мільйонів тонн чавуну. А в статті "Молодий брат вугілля" (так називають торф) показує що тепер особливо увагу приділяють розробленню торфу, зокрема в місцях багатих покладів у Волинській та Рівненській областях. СОЛОНІП БРУД Послав мене дружина, — розповідає 14 квітня А. Напаренко в часописі "Робоча Газета", — купити соли. У крамничі (м. Рубіжне, Луганщина) мене культурно обслужили. Але коло я влома почав висипати сіль до кошука. — то поспішав брудною шишкою, нитки. А на папці написано: "Сіль першого гатунку".

БОї з партизанами в Сан-Домінго

Вояки морської піхоти ЗДА на своєму становищі під час боїв з комуністичними снайперами в столиці Домініканської Республіки.

В РАДІ БЕЗПЕКИ ОН І В ОАС ПОДІЛЕНІ ГОЛОСИ ЩОДО ПОДІЙ В САН-ДОМІНГО

Об'єднані Нації. — В ході наради у Раді Безпеки Об'єднаних Націй, які відбуваються за вимоги Совєтського Союзу, що оскаржили Америку у "збройній агресії" проти Домініканської Республіки, виявився поділ становищ і голосів. З двох поглядів — американських держав, заступлених у Раді Безпеки, Уругвай займає становище зближене до Совєтського Союзу, проти з'єднання Держав, зате Болівія прихилилася до становища Америки. Уругвайський міністер Карлос Марія Веласкес солідаризувався з Миколою Федоренком, що ця справа належить до компетенції Ради Безпеки, зате болівійський міністер Фернандо Ортіс Санз признав слухисті. Адміністрація, амбасадорів ЗДА, що треба передати справу Організації Американських Держав, яка й так нею вже займається, Федоренко зголося формальну резолюцію, яка "засуджує" вислання Америки війська до Домініканської Республіки та вимагає негайного його відкликання. Загально вважають, що та революція не має шансів успіху, без уваги на те, що Америка має завжди право закласти своє "вето", чого вона, зрештою, ніколи не робить. Зате думають, що більшість вирішить переслати справу Організації Американських Держав, які виключають будь-яку збройну інтервенцію з будь-якої причини. Аргентина боронить становище Америки, але, мабуть, теж не хоче дуже ангажуватися проти демаршів ультра-ліберальних речників такої повної суверенності латинської Америки, але, мабуть, теж не хоче дуже ангажуватися проти демаршів ультра-ліберальних речників такої повної суверенності латинської Америки, але, мабуть, теж не хоче дуже ангажуватися проти демаршів ультра-ліберальних речників такої повної суверенності латинської Америки.

Д-р Юрій Трухлий обраний на голову Американської Медичної Асоціації

Нью-Йорк. — На загальних зборах Вільям Ортопеді Едуард Хірургії, 30 квітня ц. р., проф. Юрій Трухлий вийшов до Вера Круз в Мехіко, де в днях 1-5 травня ц. р. він брав участь у з'їзді ортопедичної хірургії і асистував з двома доповідями англійською мовою й однією доповіддю в єспанській мові. Д-р Юрій Трухлий є активним членом Українського Лікарського Товариства Північної Америки.

Літературно-критичні статті й есеї Юрія Шереха появились окремим книжковим виданням з передмовою Юрія Шевельова

Нью-Йорк. — На книжковому ринку появилася цимиди збірка літературно-критичних статей та есеїв активного в 1941-1956 роках в еміграційній українській літературі літературного критика Юрія Шереха, під яким то псевдонімом виступав у той час відомий літературознавець і мовознавець, тепер професор Колумбійського університету в Нью-Йорку Юрій Шевельов. Опубликована виданням "Пролог", під назвою "Не для дітей" 414-сторінкова книжка охоплює двадцять літературних есеїв і критичних статей, друкованих у своїй більшості у львівських і потім в еміграційних часописах і журналах. Збірка в книжці писання присвячені головним чином оглядові й аналізі літературного процесу двадцятих років і поточному літературному життю в еміграції. В перших статтях книжки Юрій Шерех розглядає творчість Миколи Хвильового, Миколи Куліша, Валерія Підмогильного й окремих циклів стоєть творчості змислених більшовицьким режимом українських неокласиків — Михайла Драг-Хмари, Миколи Зерова та Павла Филиповича. В окремій довшій статті подано широкий огляд розвитку української еміграційної літератури в Європі в 1945-1949 рр. Друга частина статей та есеїв присвячена творчості еміграційних письменників: Теодосія Осьмачки, Василя Барки, Оксани Латуринської, В. Домонтовича, Докі Гуманної, О. Веретенника, Олега Зувельського. Попередження збірка статтей Юрія Шевельова про "народження", літературну творчість, літературно-критичну активність і "кінець" Юрія Шереха. Мистецьку обкладинку для книжки "Не для дітей" виконав Яків Гніздовський.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

ПОСОЛ М. СТАР ЛІДЕРОМ КОНСЕРВАТИВІВ У ПАЛАТІ ГРОМАД

Оттава. — Провідник опозиції і голова консервативної партії Джан Діфенбекер назначас посла Михайла Стара лідером консервативної парламентарної фракції. Досі таким лідером був Гордон Чорчилл, консервативний посол з південного Вінніпегу і колишній міністер торгівлі і оборони. В консервативному уряді Дж. Діфенбекера посол Стар був міністром праці.

В АРГЕНТИНІ ВІДЗНАЧЕНО ФІЛЬМ "ТІНІ ЗАБУТИХ ПРЕДКІВ"

На VII міжнародному кінофестивалі у місті Мардель-Плата в Аргентині, на якому демонструвалися фільми п'ятинадцяти найбільших країн світу, український фільм "Тіні забутих предків" відзначено другою найвищою нагородою і також нагородою за операторські якості.

АДВ. П. САВАРІН ОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ ВІДДІЛУ КУК В ЕДМОНТОНІ

Едмонтон. — В середу, 7-го квітня відбулися загальні збори едмонтонського відділу КУК при участі 30 представників, що репрезентували 12 місцевих організацій. На зборах вибрано управу едмонтонського відділу КУК в такому складі: Адв. П. Саварин — голова (БУК), адв. С. Даник (СУС), іж. В. Рудик (ЛВУ), д-р С. Манастирський (УНО) — заступники голови, П. Р. Остапівський (БУК) — секретар і п. Гр. Йоник (Плато) — касир. До контрольної комісії увійшли: д-р М. Снігурович (УНО), М. Кругляк (СУС), і В. Стебельський (БУК).

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

ОБ'ЄДНУЮТЬ СЕЛА І БОЛГОСПИ

"Робоча Газета" з 6 квітня ц. р. подала репортаж М. Ретнева "Село на нашій Україні", в якому автор розповідає про перебудову села Циблі на Київщині. Правда, ця перебудова "закладена" лише на креслярському папері головного інженера А. Каплана. Але своєрідним є те, що вже сьогодні трос сіл — Циблі, Козинці і В'юнці — уєднали в один колгосп, і їм проєктують одне касарняне село.

В найближчі роки — пише М. Ретнів, — вирішено перебудувати 15 сіл у Хмельницькій, Чернівецькій, Кримській та Вінницькій областях.

АВТОБУСИ НА ПРИПОНІ

Водії автобусів міста Дніпропетровська Д. Савкович, І. Карповський, В. Бліжченко розповідають 6 квітня ц. р. в "Робочій Газеті", що відремонтувати автобус — це велика проблема. Ми часто шукаємо такі дрібнички, як шруби та мутри. Ремонтна база, — пишуть водії, — у нас на низькому рівні, майже все робимо руками.

ЩО В МОСКВІ, ТОГО НЕМАЄ В КИСВІ

У Москві, — пише Н. Якименко ("Робоча Газета" з 10 квітня ц. р.), — можна купити і лосину, і ведмежатину, і дичину — рябчиків, тетеруків, качок... Ну, а зайця, само собою зрозуміло, — ні.

НОВИЙ БУДИНОК І СТАРІ ВАДИ

Недавно почали заселявати будинок ч. 54 на Чорноморській вулиці в Одесі. І що ж? Під'їзд до будинку — напівазруйнований, сходів не зацементовані, опалювальна система погано змонтована, підлога — недоброякісна "Робоча Газета" з 8 квітня ц. р.).

ПІЯНИСТ ІРИНЕЙ ЖУК ВИСТУПАЄ В МОНТРЕАЛІ

Молодий монреальський піаніст Іриней Жук виступить, як соліст, з симфонічно-оркестровою консервативною провінцією Квебек в Монреалі. Іриней Жук виконає фортепіановий концерт Римського-Корсакова. Крім цього в програму входимуть Друга Симфонія Бетговена і Шуберта "Розамунде". Концерт відбудеться в неділю, 9-го травня в год. 8-мй вечора, в залі Плато Галл в Монреалі.

ДОРІАН РУДНИЦЬКИЙ ГОЛОВОЮ СТУДЕНТСЬКОЇ РАДИ В ДЖУЛІЯРДІ

Після дводенних виборів на пост голови Студентської Ради в Муничій Високий Школі "Джуліярд" у Нью-Йорку, переможцем серед трьох кандидатів вийшов Доріан Рудницький (вільночлен). Уперше в історії цієї передової музичної високої школи в Америці цей почесний пост очолюватиме студент українського роду.

ДОВОДЬ ПРО СОЛОМІНУ КРУШЕЛЬНИЦЬКУ

Магістер Степан Максим'юк у Вашингтоні на засіданні місцевої Групи УВАН виступить з доповіддю на тему: "Соломія Крушельницька та її фотопортретні спадщини". Довід відбудеться у суботу 8 травня о год. 6-й веч. в залі "Олл Соудс Черч" (ріг вул. 16 і Гарвард). Довід про славетну українську співачку світової слави буде ілюстрована піснями та акціями у виконанні Соломі Крушельницької (з записами на магнітній стрічці). Мгр. С. Максим'юк довший час працює над цією темою, і він зібрав найповнішу колекцію рідкісних графопрошних плат С. Крушельницької.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

ОБ'ЄДНУЮТЬ СЕЛА І БОЛГОСПИ

"Робоча Газета" з 6 квітня ц. р. подала репортаж М. Ретнева "Село на нашій Україні", в якому автор розповідає про перебудову села Циблі на Київщині. Правда, ця перебудова "закладена" лише на креслярському папері головного інженера А. Каплана. Але своєрідним є те, що вже сьогодні трос сіл — Циблі, Козинці і В'юнці — уєднали в один колгосп, і їм проєктують одне касарняне село.

В найближчі роки — пише М. Ретнів, — вирішено перебудувати 15 сіл у Хмельницькій, Чернівецькій, Кримській та Вінницькій областях.

АВТОБУСИ НА ПРИПОНІ

Водії автобусів міста Дніпропетровська Д. Савкович, І. Карповський, В. Бліжченко розповідають 6 квітня ц. р. в "Робочій Газеті", що відремонтувати автобус — це велика проблема. Ми часто шукаємо такі дрібнички, як шруби та мутри. Ремонтна база, — пишуть водії, — у нас на низькому рівні, майже все робимо руками.

ЩО В МОСКВІ, ТОГО НЕМАЄ В КИСВІ

У Москві, — пише Н. Якименко ("Робоча Газета" з 10 квітня ц. р.), — можна купити і лосину, і ведмежатину, і дичину — рябчиків, тетеруків, качок... Ну, а зайця, само собою зрозуміло, — ні.

НОВИЙ БУДИНОК І СТАРІ ВАДИ

Недавно почали заселявати будинок ч. 54 на Чорноморській вулиці в Одесі. І що ж? Під'їзд до будинку — напівазруйнований, сходів не зацементовані, опалювальна система погано змонтована, підлога — недоброякісна "Робоча Газета" з 8 квітня ц. р.).

СВОБОДА

UKRAINIAN NEWSPAPER PUBLISHED DAILY EXCEPT SUNDAYS, MONDAYS & HOLIDAYS (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Address: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Застава проти комунізму

Від 1949 року, від часу створення Північно-Атлантичного Союзу (НАТО), це тепер уперше Америка заявила словом і ділом, що не допустить до поширення комуністичної влади на інші території у світі, зокрема в Західній гемісфері. Правда, 3-днівний Державний виступ активно в обороні Південної Кореї в 1950 році але підписане три роки пізніше воєнне перемир'я радше підбадьорювало комуністів, бо залишило в їх руках Північну Корею, яка, вирішивши опікуватися Москвою, стала колонією Пейпінгу. Оборона Південного В'єтнаму велася додедава теж половинчастими засобами, що, як усі такі засоби, дали змогу комуністам зростати на силі та створювати шораз більшу загрозу повної комуністичної перемоги.

І ось саме в останніх тижнях-днях виявилася зміна політики й тактики 3-днівних Держав. Формально ЗДА, як підкреслює адмірал Стівенсон на засіданні Ради Безпеки Об'єднаних Націй 3 травня ц. р., далі обстоюють принцип, що треба залишити регіональним міжнародним організаціям розв'язувати конфлікти на їхньому обсязі. Однак практично виявилось, що ані Південно-Східний Азійський Союз (СЕАТО), заснований у 1954 р., ані Організація Американських Держав (ОАС) не в силі гармонійно колективно діяти, та ще й тоді, коли комуністична агресія не дозволяє на переведення довгих нарад. І тому Америка поставила заставу проти комуністичної агресії як у Південному В'єтнамі, так і в Домініканській республіці. Можна уявити собі люту комуністичну центрів у Москві, Пейпінгу й Гавані, коли вони ствердили, що прийшов кінець свободному експорту й революції. Тож зрозуміло, чому лають вони Америку як "жандарма міжнародного імперіалізму", як "суддю й езекутора".

Можливо, що від квітня 1965 року історика рахуватимуть новий період у міжнародних відносинах: перехід Заходу від концепції "стримування й переконування" до практики "активного протиставлення" й відокремлення Москвою холодної війни. В цих днях можемо стверджувати знову кілька безперечних правд: єдиним способом успішного протиставлення агресивному комунізму є збройна сила; треба ставити перед доконаним фактом однаково ворогів, як і безвольних союзників Америки; гарантія успіху такої політики не тільки в збройній могутності Америки, але й у рішучій антикомуністичній настанові величезної більшості американського народу, в якому угодівські крикини є лише жменю демагогів.

Будьмо обережні

Останніми роками розгорнувся широкий — не тільки посилюючий, але й кореспондентний — рух між українськими емігрантами і їхніми родинами та близькими їм людьми на рідних землях.

Із Заходу на Схід, із різних осередків поселення українців у вільному світі плинуть на Україну безперерпним потоком т. зв. дарункові пакети, посилки не лише з речами першої потреби — одягом, взуттям тощо, але й такими, що заховуються вже до предметів розкоші. Це ширших розмірів набуває з кожним роком листування українських емігрантів з людьми поза залізною заслоною: на Україні і в інших союстських республіках та країнах комуністичного блоку.

В самому факті висилання посилки і збільшеного листування немає нічого злого чи загрозового. Розділені внаслідок воєнних подій, а ще більше у висліді екстермінаційної політики комуністичних режимів, люди бажано встановити втрачений між ними контакт, потішити себе добрим словом, допомогти собі чим можна. Все це диктоване ширими людськими почуттями, любов'ю до рідних, до земляків.

Проте з деякі загрозові моменти у збільшенні цих посилкових і кореспондентних зв'язків. З розвитком їх наші люди і з цього і з того боку починають писати шораз більше, шораз відвертіше, і то інколи про справи, про які не треба взагалі висловлюватися. Водночас із цим кореспонденту між собою українці забувають, що цензура листів в СССР та в інших комуністичних країнах існує, що її не тільки не обмежено, але ще й посилено. Картокати емігрантів і тих людей, які в Україні, що з ними листуються, можна сьогодні поповнювати дуже легко, скоро й дешево мікрофільмами всього того, що вони пишуть. З останніх газетних повідомлень відомо, наприклад, що міністерство внутрішніх справ у Польщі наказало мікрофільмувати всі, а не тільки деякі закордонні листи. Таку процедуру введено вже від довгих років в СССР, де органи КГБ і міністерства охорони публічного порядку не заведуть ні на хвилину поповнювати свої картотеки всіма потрібними матеріалами. Кожне вжиття необережно в листі слово може колись бути використане для такого чи іншого обвинувачення, судового процесу, а то й вироку. В деяких випадках такі листи можуть бути ужиті і для шахрайства у відношенні до людей на Україні, або навіть супроти невідданих режимів емігрантів у вільному світі.

Ті, що листуються, мусять завжди про всі ці можливості пам'ятати, вважаючи на все те, що вони пишуть чи й просять, щоб люди з рідних земель їм писали.

Валерій Остапенко

ПАДІННЯ БЕРЛІНУ — КІНЕЦЬ ВІЙНИ В ЄВРОПІ

Після поразки Рундштедта в Арденнах війна для Німеччини вже була остаточно програю, а для союзних держав перестала бути стратегічною проблемою. Але бої йшли далі.

Союзні держави не мали наміру пропонувати ніяких інших умов, крім беззастережної капітуляції, і Гітлерові, подібно як Самсонові, лишилося завалити всю будівлю Центральної Європи на себе, на свій народ і на своїх ворогів.

В кінці січня совіти взяли Будапешт і вийшли на Одрю. Це означало, що Східна Європа для демократії була вже втрачена. Для неї ще була можливість рятувати те, що могло лишитися від Центральної Європи, і ця можливість полагалася в тому, щоб окупувати Берлін раніше від східного союзника.

Але в свідомості провідних людей Заходу все ще існувала ідея збройної перемоги над цілою Німеччиною, в той час, як вона мусіла стати політичною ідеєю здобуття Берліну.

В "Report by the Supreme Commander", р. 131 Айзенгавер пише: "Я був певний, що Берлін вже не являв собою важливого воєнного об'єкту. Коли противник був бльшим до остаточного розгрому, воєнні чинники здавалися мені важливішими, ніж політичні міркування, зв'язані з захопленням Берліну".

Зовсім не такі погляди існували на Сході. Там уже давно і неухильно "політичні міркування" витісняли "воєнні чинники". Там воювали не лише для того, щоб остаточно розгромити противника, але й для того, щоб виграти те, що вважалося корисним на майбутнє, а саме політичний, економічний та стратегічний "дебенсрав" в Європі. Ось чому в останній фазі війни совіти почали, зосереджуючи свої сили на берлінському напрямку, тоді як західні союзники продовжували воювати на ширшому фронті.

У середині квітня, з виходом союзних армій на лінію річки Везер, Айзенгавер прийняв рішення відносно остаточного плану закінчення війни. Цей план так фактово розроблено, що наступні дії союзних армій відзначалися гідним подиву рухом вперед, інколи по 100 миль на день.

Так, під ударами 1-ої канадської та 2-ої англійської армій капітулює Люнебург, а в місті Бремен та Любек. Одночасно в районі Касселя завершується з великим успіхом подвійне оточення, що являло собою найбільшу операцію типу Кани. На південно-східних територіях Розенберг. І останнім літаком, що ще встиг злетіти в повітря прямо з шарльотенбургського шосе, залишив Берлін новий командувач авіації Грімм.

Щодо самого Гітлера, то він вирішив залишитися в Берліні. Опанований містичною вірою в свою всемогутність, він не надіявся, що ситуація зміниться в його користь. Йому це доносили через радіо, що в районі Магдебургу генерал Венк, відкрив-

Як бачимо, в кінцевий період війни наступальні дії західних союзників відзначалися більшою інтенсивністю на півночі та півдні, ніж центральною берлінською напрямку.

Чим це пояснити? Його відповіді на це питання не знаходимо в публікаціях сучасного фахового змісту.

Відомий воєнний письменник Дж. Фуллер у своїй книжці "Друга світова війна", в якій він робить аналіз тих подій під кутом політичним, пише: "Росіяни знаходилися тоді за 30 миль від Берліну, і треба було уникати всяких ускладнень з ними..."

З такою версією можна цілком погодитися, взявши під увагу, що загальна політика союзних держав у відношенні до свого східного партнера мала саме такий характер...

Поки таким чином завоювали Західні Німеччину, відбувалися заключні бої на Сході.

На четвертий день після зайняття Відня совіти приступили до завоювання Берліну. Ця операція здійснювалася фронтами Жукова і Конаєва. Один наступав від Одрі на захід, другий від річки Ніси на північ.

17-го квітня Консв рушив своєю військами з плацдармів на Нісу, спрямував ліве крило на Дрезден і Торгав, повернувши центр і праве крило в північному напрямку, на Берлін. В той самий час Жуков обійшов Берлін з півночі, перетравлюючи берлінську автостраду і, пустивши по ній танки, навалюючи атакою з боку Шпандау.

25-го квітня сталися дві важливі події. В цей день переломі патрулі 278-го полку 1-ої американської армії зустрілися в Торнаві над Ельбою з авангардом 58-ої совєтської дивізії. В цей самий день Берлін опинився в повному оточенні.

Потім почалися жорстокі вуличні бої. Вони захопили Шарльоттенбург, Вільмерсдорф, Шенеберг та інші райони столиці. За кілька днів у місті лишилися тільки центральна частина міста з будівлею нової райхсказначарії. Десять у її глибині бомбохранилища перебували Гітлер і найбільші до нього люди.

Властиво в ті останні дні існування "третього рейху" біля Гітлера були лише Гербель та Борман. Тут же розташовувалася частина есесівців з лайбштандарту "Адолф Гітлер". Уряд переїхав до нової столиці — Берхтсгадена.

Усі генерали найвищого командування роз'їхалися збирати сили для рятунку столиці. Невідомо де поділися Гімлер і Ріббентроп. Кох. Тихен подіся на Захід міністер східних територій Розенберг. І останнім літаком, що ще встиг злетіти в повітря прямо з шарльотенбургського шосе, залишив Берлін новий командувач авіації Грімм.

Щодо самого Гітлера, то він вирішив залишитися в Берліні. Опанований містичною вірою в свою всемогутність, він не надіявся, що ситуація зміниться в його користь. Йому це доносили через радіо, що в районі Магдебургу генерал Венк, відкрив-

ЗА НАЙШИРШІ ВИБОРЧІ ПРАВА

Вислід виборів 1964-го року в ЗДА показує, що відносно малий відсоток виборців, урівняних до голосування, виконав свій громадянський обов'язок, і то не тільки в південних стейтах, де більше число негритянського населення, але і в північних, де відсоток негрів незначний. І так, у Міссісіпі відсоток виборців становив 32,9, в Алабамі — 36, Південній Кароліні — 38, Вірджинії — 38,4. Найбільші відсотки управління до голосування були в таких стейтах: Мінесота — 76,8, Ілліной та Індіана — по 74, Південна Дакота — 72,6, Айова — 72,3.

Професор науки про державу в Корнельському університеті Андрю Геккер стверджує в "Нью Йорк Таймі" з 18-го квітня, що обмежування різних засобами виборчих прав сягає до глибокої давнини. Цього домагалися як такі філософи — філософи, як Платон і Аристотель, для того, щоб мудріх і відповідальних громадян не переголошували ті, що легко йдуть за демагогами і не дають про дійсне добро народу й державі.

Обмеження виборчого права за допомогою освітніх тестів чи масткового стану (хто не платить податку, — позбавляється виборчого права) має на цілі охоронити громадянство проти "тиранії більшості". Але в країні, де конституція визнає всіх громадян за рівних супроти закону, важко визначити категорії людей, яких треба здалеку тримати від виборчої урни чи виборчої машини.

Не можна позбавити будь-кого права голосу тільки тому, що він — убогий і не платить податку.

Новий законопроект, обговорюваний в Конгресі ЗДА, скасовує й те обмеження, яке

ши американський фронт, ішов з своєю 12-ю армією рятувати столицю. З тою самою метою проривалися від Одрі рештки 9-ої армії... Але опанувати загальну ситуацію Гітлер уже не міг. Він утратив реальне уявлення про те, що робилося навколо. Сидячи під семиметровими бетонними плитами бомбохранилища, він не бачив, як чужа незалежна воля розбивала всі його плани та розрахунки, спрямовувала вперед танкові килими, брала штурмом міста, нищила його найближчі полки і з кожним днем, годинною, хвилинною тісніше й тісніше стягала навколо нього смертельне кільце...

Над Берліном стелився чорний дим. То тут, то там займалася перестрілка. Ось вона вже наближалася до самого Райхстагу, а потім над його скляним склепінням піднісся червоний прапор...

Це було 2-го травня. Гітлер тоді вже не жив. Він зустрічався це 30-го квітня.

5-го травня в штабі генерала Айзенгавера у Раймсі підписано документ про капітуляцію, а 9-го травня цей документ ратифіковано в Берліні.

Так закінчилася війна в Європі. Німецький народ прийняв умови беззастережної капітуляції, а союзні держави — беззастережну відповідальність за майбутнє світу.

Л. Г.

Стрижуть золоті руна

Режимники забули тривогу: Україна різко скоротила і занедбала таку важливу галузь тваринництва як вівчарство. Сама ж хемія і виробництво синтетичних штучних волокон не зменшили значення овечої вовни, як сировини для текстильної промисловості. І то треба кінечно тонкої та напівтонкої вовни — золотого руна, як образно висловлюються.

Що ж для цього потрібно? Тваринникам наказали розмножувати тонкорунних овець, а також робити масове скреплення місцевих грубошерстних маток з баранами тонкорунних і напівтонкорунних порід.

Особливо натискує Москва на південний степ України. Хоч на Херсонщині, наприклад, на сто гектарів сільськогосподарських угідь виробили 135 кілограмів вовни і настригли в середньому з віці 3,1 кілограма — цього мало...

Не менший натиск і на гірські колгоспи, зокрема на Івано-Франківську область та на Закарпаття. Режимники бештають колгоспи за малу густоту поголів'я овець. Якщо, мовляв, у Косівському районі одна овця припадає на кожний гектар сіножатей і випасів, то в колгоспах Богородчанського і Калуського районів одна овця — лише на три гектари. Те, що деякі господарники намагаються пояснити згортання вівчарських ферм відсутністю природних пасовищ, не береться під увагу. Можна, мовляв, пасти на стерні, на картоплищах та бурячниках. На допомогу витягнути й арифметику: доклади висчислити, що на одному гектарі землі можна тримати дві дорослі овці або трос — четверо ягнят.

Деякі господарства, щоб якось зарадити біді, створювали багаторічні пасовища, але під час хрущовських роликів, як відомо, стала модною кукурудза, і пасовища розорали та засіяли цією культурою. Режимники кажуть, що це справа також не погана. Погано, мовляв, лише те, що кукурудза вівцям не потрапляла, бо нею годували молочну худобу. При бідній зимовій годівлі вівці втрачали до весни майже третину своєї ваги, не могли годувати ягнят, і в наслідок цього багато молодянка пропало.

Дуже невдоволені режимники і дрібними картинковими фармами. Жадують створення великих вівчарських господарств, великих отар, бо відомі Москві одержуватиме більше одностайної вовни. А щоб збільшити продукцію, наказано старанно дбати про структуру стада: на зиму залишати не менше 80 відсотків маток, 18-19 відсотків ярок і не більше, як один відсоток баранів. Валухів і таких отар жоржів не повинно бути.

Гостро поставлено питання про якість вовни. Нині, мовляв, вовна значною мірою засмічена рослинними домішками, і це ускладнює перероблення та приносить великі збитки державі. Тому режимники вирішили укрупнити стригальні пункти та підібрати досвідчених стригальників.

Таке то діється в Україні: од вовка втечі, а Москві руно принесне...

П. Панасенко

НА МУЗИЧНІ ТЕМИ

М. Лисенко та нове його слово в оперному мистецтві

Коли Лисенко своїми музично-драматичними творами закладав основи, що на них в майбутньому, нехай і пізнішому, мала б розвинутися українська опера, західноєвропейська оперне мистецтво було вже коло свого зеніту (Верді і Пуччіні, Гуно і Бізе, Вагнер та ін.), а на сході Європи постанала була вже національна опера російська, польська та чеська.

"Руслан" Глінки був написаний і поставлений в році народження Лисенка (1842). Шість років пізніше вперше була виконана Моношкова "Галька", а в рік першої оперової спроби Лисенка ("Адрианада", 1866) відбулася прем'єра "Проданої нареченої" Сметани.

Не легкий шлях піонера. Тяжкий був шлях і засновника української національної класичної музики, що його доводилося йому прокладати в умовах жорстоких утисків, намагався російського уряду здушити всякий прояв української національної культури.

Якщо Лисенко міг уже мати певні зразки для своїх опер комічної, ліричної, історичної, для опери-мініатюри, то в одному жанрі — в опері дитячій, в опері для дітей, в опері-казці він сам створив зразок ("Коза-Дереза" — 1888, "Пан Коцький" — 1891, "Снігова Краля" — 1892), випередивши відомого в історії музичної культури Гумпердінга, автора казкової опери "Гензель і Гретель" (1893).

Та нове слово Лисенка в оперному мистецтві не лише в цьому. Дієсне новаторство його виявилось в оригінальному, незвичайному, небувалому до того творчому прикладі: у створенні опери, опери на мелодіях народних пісень.

Цей принцип зродився у творчій індивідуальності вченого-етнографа, у збирача й дослідника народно-пісенних скарбів, у визначеного композитора, що надавав винятково великого значення народній творчості. Перейшовши кризь призму творчої індивідуальності композитора, народні пісні просто і природно відповіли сюжетній ситуації в опері, народні пісні стали виразними характеристиками оперових персонажів.

Уперше цей принцип застосував Лисенко в своїй опері "Коза-Дереза". Вдуже — в менш відомій опері "Пан Коцький".

"Пан Коцький" був написаний зрелищним майстром, композитором у розквіті свого творчого життя. В цей час Лисенко був уже автором кантат "Будуть пороти" (1878) та "Радоуся, ниво" (1882), були вже видані дві серії його музики до "Кобзаря" (1870, 1878) і закінчена була праця над оперою "Тарас Бульба" (1890).

Написана з великою майстерністю, опера "Пан Коцький" складалася від "Кози-Дерези" та більш наближена до традиційного оперового жанру: складається з 4-ох актів, має в собі арії, арієти, ансамблі, хорі та інструментальні уривки.

Саме цю найменше відому оперу Лисенка "Пан Коцький" і вибрав для постанови Український Музичний Інститут. Його прем'єра відбудеться в Рильській 15-го травня ц. р.

Юрій Оранський

БАТЬКИ! Забудьте замолоду ваших дітей з найстарішою, найбільшою й найбагатішою українською мовою! Установою нова мовна батьківщина, якою є Український Народний Союз, щоб заповісти їм кращу майбутню, а нашій громаді у вільному світі нового свідоцтва членів!

справжню обфку, вжити для читання Жанні "покаяний заяв", та ще водити її рукою, підписуючи під заявою Жання імені, — то це, мабуть, така помилка автора. Бож цією активною (і навіть зовні добровільною) участю в підписанні "покаяний заяв" брат Лявено цілком деградує себе. Цим здеградуював і едлого позитивного персонажа з-поміж католицького духовенства. А це зменшує перекопність ідейно-мистецького звучання цілої п'єси.

(Далі буде)

Анатоль Юрчиш

КРАСНО ДЯКУЄМО ЗА МИСТЕЦЬНИЙ ПОДАРУНОК

Жанна д'Арк у постанові торонтського театру "Заграв" 27-го березня 1965 року в аудиторії школи Шопена.

(1)

"Жанна д'Арк" у постанові торонтського театру "Заграв" 27-го березня 1965 р., в аудиторії школи Шопена.

Коли розсунулася заслона, перед глядачами зависочили півтора десятки похмурі сидиць з похмурими (переважно) посталями, серед яких виділялася масивна постаць єпископа Кошона.

Свій погляд сп. Кошон скеровував на центральну точку сцени, де на низькому табулеті, у волячому одязі, але без зброї, сиділа героїня п'єси — дівчина з французького села Жанна д'Арк. Збоку похмуро, бавлячись стеком кавалериста, молодий військовик високої ранги; на його

лиці самовдоволенна пиха, кризь яку подеколи прозирають презирство і нудьга: він би хотів аякнайвишше скінчити цю комедію суду над Жанною д'Арк, але розуміє, що треба "зберегти добру міну", тобто удавати, ніби Жанну д'Арк судять самі французи (та ще й французи — представники Церкви!), судять, як зустрічу і візьму.

Шоправа, він деколи "зривається з тону", втручається в перебіг судочинства, вимагаючи підсудну стратити — і квіт.

Це — граф Ворвік, командир окупаційного англійського війська (ролю виконує арт. Іларій Кушніренко). Обсервуючи його ближче, ми по-

чинаємо розуміти — чому він зблизька з коїмі безсторонними і джентльменства: явні ознаки великопанської зверхності і тупа зарозумілість окупанта раз-у-раз виражають з його манери ходити, з його жестів та мови.

Найбільшою "перлиною" духового Ворвікового обличчя є його твердження, що на території, зайнятий англійським військом, може бути тільки патріотизм англійський і ніякий інший!

В одному моменті голова суду сп. Кошон опонує графові Ворвікові — і глядач не відразу може збагнути, що перед ним не "слуга Божий", а "слуга мамоні", наскрізь фальшивий і користололюбний тип.

Спритно маскуючись у добродича і праведника, цей "любяльо-культурний хун" більш відворотний (бо небезпечніший) для нас, ніж одвертий хунь яничар, що його представляє в п'єсі інший член суду — Промотор. Напад на Жанну д'Арк цього останнього настільки недоречний й дурнуватий, наскільки зухвалі. Загалом уся поведінка

Промотора яскраво свідчить за те, що перед нами людина запаморочена, "індоктринізована", ладна для чужого пана розп'яти рідну матір. Цих "національних самогубиць" яничарів, що служать ворогові навіть не з розрахунку, а "за совість", ми також уже бачили на шляху наших визвольних змагань.

Роль статичного голови суду — спископа Кошона добре провадив арт. А. Лівків, досягаючи особливої виразності в кінцевій стадії суду, коли цей високопоставлений хунь ніби щиро "рятуює від гріха і смерті" підсудну й осягає її згоду визнати свою провину.

Роль Промотора, очевидно, набагато простіша, і артистично 3. Мазуркевичеві легше довести її до аудиторії. Нам, однак, хотілося б, щоб отой скінний погляд Промотора, кинений убик Ворвіка після особливо злющої атаки на Жанну, був виразнішим і не однократно: це ж бо так прикметно для "широкого раба" — шукати схвалення від пана-чужинця! В свою чергу граф Ворвік у цих моментах мав би на своїм обличчі до ви-

СИЛА ПІСНІ

(Концерт Чоловічого Хору „Бурлаки“ в Бюффало)

Сорок виступів чоловічого хору „Бурлаки“ в Бюффало. Сорок міських, виробничих і дисциплінованих голосів.

Гучка, елегантна, повна експресії та динаміки симфонічна диригентка.

Ледви помітний порух тонких пальців, — натільний злет рамен вгору, і в напружену тишу залу вривається прекрасним акордом: „Ой зійшла зоря вечорова“.

Ви на Концерті Чоловічого хору „Бурлаки“ під диригентурою Юрія Лаврівського в Бюффало.

Хор існує вже 6 років. Почався він із баянина: „хочемо пісню“. Це — сказали колись дивизійники, які відчували, що коли вже не можна виявити себе воїнськими діями, треба бодай зберегти пам'ять про них у пісню. Спершу

жалося на думку воїнську пісню. Але розпіваної душі не можна випустити на якійсь означеній мові. Пісню поривав і себе на своїх крилах все, що переживав народ.

Кажуть, що українці вміють співати, вміють перелити в пісню свою душу. Додаймо, якщо зуміють надати цим природним здібностям тривкої форми, якщо зуміють і заховати зберегти в хорі дисципліну та підкоритися волі диригента.

Кажуть, що диригенти великої мрії з неможливим, який висловлює „жорстокість“, коли справу у вивченні пісню.

З цією „залізною волею“ зовсім не перебільшено. Коли б хтось побував на пробах хору „Бурлаки“, побачив би зразок класичної „воїнської“ дисципліни. Коли ви дивитесь на всімінене обличчя диригента Юрія Лаврівського

— ви не можете собі уявити його в ролі „неможливого“.

Прийдіть на пробу на концерт. Тоді переконаєтесь, що можна зробити з сорокома чоловіками. Дуже, дуже багато. Замість дрібного провінційного, аматорського хорика — можна по кількох роках праці створити великий, могутній, вишолощений репрезентативний хор. І в цьому заслуга диригента, який майстерно грає своїх рук розколює пісню на вершини й посилає її з грудер сорока хористів прямо в серця слухачів.

Але за „музичною диктатурою“ диригента стоять ще в хорі „Бурлаки“ міцні, широкі плечі членів його управи з „порушником Асіком“ Тарасом Чомолом на чолі. Говорять про Хор Бурлаків треба конче згадати його голову „Асіка“ Чомолу.

Річ ясна, що не так легко було б хором „пописуватися“ якби не було в ньому кому „потягнути“ солов'я партії, — якби не було Михайла Проценка, „Бронця“ Пруца, Доза Пришляка, Романа Цюлка, виче згаданого Асіка Чомоли й інших.

Хор „Бурлаки“ здобув призначення в Шикаго, Філадельфію, Торонто, Рачестері, Ст. Катеріні та в інших містах, в яких вони виступали. Вони висловили це в пресі, невмовкаючими оплесками на концертах та слізками. Бо коли „Бурлаки“ співають, то не трудно прослезитися.

Але ж хотіла розказати вам про останній концерт хору з 28 березня в Українському Домі „Дніпро“ в Бюффало, дохід з якого був призначений на потреби Української Парохіальної Школи. Бурлаки, не тільки любители пісню, вони теж діяльні громадяни, які йдуть на зустріч потребам нашої спільноти.

Багатий, різноманітний, барвистий репертуар (16 пісень), зложений з релігійних, воїнських і народних пісень — багато з них зовсім нових, рідко або майже не виконуваних іншими хорами, хоч би такі як „Моя мати“ — муз. Ю. Лаврівського, „Не шуми, калінонько“ — муз. І. Шамо, „Вілі троянди“ — муз. Кос-Анатольського та багато інших.

„Бурлаки“ на конференції запросили Ірину Лаврівську, яка переплітала програму поетичними думками власного укладу, розяснювала усім, чим і майстерно киненими дотепами та блистала на сцені так, як це потрафить справжній артистці.

Бурлаки „спровадили“ теж „вітер з рідних гір“ у формі гуцульських танців, виконуваних молодими танцюристками та парами „фахівців“ — п. Анною Білі та п. Юрієм Гудимом, при звуках справжньої гуцульської оркестри в чудових барвистих одягах.

І без пересад: публіка була захоплена.

А чейже ж відома річ, що найтрудніше добути признання у власному місті. „Бурлаки“ це вдалося тому, що вони вірають у силу пісню.

Леся Лисак

Прем'єра опери „Ван Коцький“ у Філадельфії

Дитяча опера до Лисенки, небувалий жанр в українській музиці. Вже після Лисенки дитячі музично-сценічні твори компонували: Б. Бак, К. Стеценко, М. Фоменко, А. Колосницький, М. Гайворонський, Д. Клебанов, О. Сандлер, Гр. Компанісцький, М. Скорупський, С. Туркенич-Лукінович та ін.

Дитячі опери Лисенка „Коза-Дерева“, „Пан Коцький“ та „Зима і Весна“, — це безпосередній приклад творчості музика-педагога, на погляд якого музично-навчальний процес мав би відбуватися під етикою народної творчості. Це інсценізовані народні казки, написані на лібретто Дніпрова Чайки (псевдонім Людмили Василівської). Оперні мають велике виховне значення. Їх здорова мораль вчить просто і цікаво. Дітям легко запам'ятовувати та виконувати виразні барвисті гармонізовані мелодії. Музика дуже вдало підкреслює ситуації фабули, характер, навіть і зовнішній вигляд дійових осіб.

Основний зміст опери „Пан Коцький“ (1891), як і однієї з народних казок — оповідання про лінійного і зажерливого kota, який дурив звірів, аж поки вони йому по заслузі не відплатили. В опері з ілюстративної ситуації, доповнюючи характеристику персонажів та не гальмуючи дії, що розвивається легко, не змінюючи. Чотири акти „Пана Коцького“, арії, дуети, хори та інструментальні уривки надають творчості типової оперної структури. Ілюстративність музики має такі цікаві звукообразні моменти, як гавкання Собака, явкання Кота, плач Лисенки, рев Ведмедя та ін. В праці „Українська класична опера“ (1957) музиколог Л. Архипович вважає, що „Пан Коцький“ відзначається великою виразністю музики та яскравістю образів і в цьому розумінні є значним досягненням композитора в такому малопоширеному жанрі, як дитяча опера.

„Пан Коцький“ ставився вперше в „домашній театрі“ Лисенки. При співучасті його дітей. Опера ця була царською цензурою заборонена і довго не з'являлася ані друком, ані на публічній сцені.

оркестри в чудових барвистих одягах.

І без пересад: публіка була захоплена.

А чейже ж відома річ, що найтрудніше добути признання у власному місті. „Бурлаки“ це вдалося тому, що вони вірають у силу пісню.

Леся Лисак

Прості костюми лисенці у виконанні Софії Ладі для прем'єри „Пана Коцького“ у Філадельфії

Зрештою, брак постійного українського оперного театру свого часу не давав змоги ставити й інші опери Лисенки. Видано оперу вперше в 1945-му році.

Заходом Українського Музичного Інституту (Школа у Філадельфії) 15-го травня в залі Куш Гай Скул відбувся перша вистава „Пана Коцького“ поза межами України. Учителі та учні УМІ старші та молодші виконавці підготували оперу вже двічі, щоб на прем'єрі якнайкраще виявити її мистецьку цінність. До солістів і хору, приєднується оркестра, тимчасово в повному складі струнних і духових інструментів (10 років тому — мрія УМІ, а тепер предмет можливої заздрості інших шкіл).

Оркестрував оперу маестро В. Овчаренко. Ставить оперу диригент Ю. Оранський.

Роман Савицький, м.о.л.

Книжки

ЗАМОВЛЯЙТЕ НОВІ ЦІННИ І ЦІКАВІ КНИЖКИ

Ст. Герге: Вибрані твори (переклад М. Орест) \$1.35; Мих. Орест: Душа і доля \$1.00; Юр. Клебанов: Півліт імперії \$3.25; Дм. Чуб: Вовчача (твори для дітей) \$0.40; Артем Орел: Словник чудових слів (українсько-матеріальний). Книга I \$3.00; книга II \$3.50; „Словник доповіді з логіки, багато слів. Словник Кієвського видання перекладено комп'ютерною апаратурою, тепер нафеті, масою словникова об'єктів. Ціна праці“ (Віра й Культура, ч. 5, 1965); Еміль Золя: Мрія (роман з французької) \$1.25; Т. Гаттард: Беніта (роман з англ.) \$1.25; Е. Маланко: Вибрані твори \$2.00; В. Дудинцев: Не хлібом єдиним (цифровий роман, рос. мовою) \$2.00; Антологія укр. поезії \$3.00; В. Чапленко: „Північ“ (нова істор. повість) \$2.90; Ф. Мелешко: „Три покоління“ (повість) \$3.00; „Семеновна кричуща“ (оповідання) \$1.00; Ол. Бабій: „Повстанці“ (повість з поеми) \$1.75; В. Чапленко: „Твори“ (понад 300 стор.) \$3.00; Чорноморці (іст. роман) \$3.00; Уралою (істор. роман) \$3.00; У. Савчук: „Марія“ (повість) \$1.75; П. Мирний: „Понів“ (роман) \$3.00; І. Маніло: „Грицько зорова“ \$1.00; Пеліні і клинці \$0.50; Т. Осмачка: „Китичка часу“ \$0.50; А. Міхевич: „Пан Тадеуш“ (у дванадцяти книгах, переклад М. Рильського) \$2.75; Гр. Тютюнник: „Вир“ (роман) \$2.85; Вибрані твори Котляревського, Гребінки, Глибове, Самійленка та ін. \$1.00; С. Складенко: Історія роману „Володимир“ \$2.85; Попит на ці книжки — постійний і тривкий. Замовлення та гроші надсилайте на адресу об'єднання Письменників „Волосожар“:

Mr. I. Manly, Wolosozar P.O. Box 472 Vineland, N.J. U.S.A.

Організація Оборони Лемківщини відзначила річницю трагічних подій

Відділ Організації Оборони Лемківщини в Нью Йорку, що його очолює Петро Гайда, пригадав жалібною сьвятою українському громадянству трагічні події, що мали місце московських вбивств 1943-1947 роках, а яких епілогом було повне знищення і виселення населення Лемківщини і Надсяння.

Свято це відбулося в неділю, 11-го квітня в Нью Йорку і складалося з двох частин.

Вполудне відслужили 6 священників Панахиду в українській церкві св. Юра по Христосових війнах Кир Йосафатові Коциловському, Кир Григорієві Лакоті, 33 священників і безчисленних лемків і лемкинок, які загинули мученичною смертю на своїх сідках.

Хор ім. Митр. А. Шептицького під орудою проф. Романа Левицького відграв песню „Блажен муж“ Вортня.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках, а присутні вшанували їх пам'ять повстанням з місць.

Хор ім. Митр. А. Шептицького під орудою проф. Романа Левицького відграв песню „Блажен муж“ Вортня.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках, а присутні вшанували їх пам'ять повстанням з місць.

Хор ім. Митр. А. Шептицького під орудою проф. Романа Левицького відграв песню „Блажен муж“ Вортня.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Організація Оборони Лемківщини відзначила річницю трагічних подій

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Організація Оборони Лемківщини відзначила річницю трагічних подій

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1943-1947 роках.

Вірші, по слагах і містах Лемківщини і Надсяння та в більшовицьких тюрмах і засланнях з рук польських і московських вбивств в 1

Цінне надбання

(Іконостас в церкві у Вестбери, Лонг Айленд)

Громада Української Православної парафії Св. Тройці, Вестбери на Лонг Айленді — маленька. Храм приміщений у великій залі житлового парадального будинку. І вірні вже давно мріяли якось так оформити свій дім молитви, щоб відчувалося, що це дім Божий. Для цього треба було або все перебудувати, або хоч поставити іконостас. І ось тепер мрії вірних здійснилися: споруджено іконостас, і то який, що бажано про нього сказати кілька слів.

Усю працю провели вірні власними силами, що у великій мірі спричинилося до неабияк низьких коштів. Сам цей момент — незнання сучасній людини радість, самим щось зробити доброго і гарного у своїй хаті — має дуже велике релігійно-виховне значення. Минув час таборів, провізорії і все тепер роблять найкращі контракти, нерідко чужинці, або духово чужинці.

Вірні, звичайно, окрім грошових вкладок, жадної участі у споруджуванні та виконанні храмів не приймають. Може й тому не дуже оцінюють придбані храми, а разом і того духа любові, який живе в них.

А як це було в гармонію храмів зауважити окремі деталі, до яких у старині і любові прикладалася рука в дружній роботі. Таку радість мати, мов вірні парафії нашої громади, а головне: Борис Сігнєв, Генріх Литопольський та Петро Думеник, які провели основну працю.

Іконостас, у певній мірі належить до формотворчих фрагментів у нашій культурі. Це можливо, добре внято, вислів одного захопленого старшого прихожанина:

„Багато в житті бачив церков, але такого іконостасу ще ніде не бачив“. Повної міри обсяга старих, затертих ідей духовного виховання. Або: відраження найкращих проявів ідейних поривів минулого для нової людини сьогодні. Так

Оваци. Константин Каліновський настоятель

3 прощальних сходін — на пресовий фонд „Свободи“

Теодор і Анна Медведі живуть в Дітроїті 46 років, прибувши сюди з Міннесоти в 1919 році. Тепер вони виїхали до Каліфорнії, і дитроїтська громада влаштувала для них прощальний вечір 16-го лютого. Цим Вечором займалися члени 23-го Відділу Союзу Українок, члени Золотого Хреста та деякі члени Братства св. Івана Хрестителя. Відділ 292 УНСОУ. Вечір відбувся в Народнім Союзі Дітроїт.

Пан Теодор і п-і Анна Медведі були членами в поштових організаціях і працювали в них. Пан Медведі був касиром 292-го Відділу УНСОУ, а в 1933 був делегатом на Конвенції. Пані Анна Медведі була касиркою СУА та працювала в залотому Хресті.

Ініціаторкою Вечора була колишня голова 23-го Відділу СУА — Марія Яєвська. Сходина відкрила президентка СУА пані Ксенія Палер, яка поклала на тостмайстра пані Марію Яєвську, що говорив про працю панства Медведів на народній ниві, які не жалували ані часу, ані грошей, коли треба було цього для загального добра. Пані Яєвська побажала панству Медведів багатьох літ життя та щастя на новому місці побуту — в Каліфорнії.

Після того промовляли Павло Гардія, Антія Громко, Павло Вахуч, та пані Анна Левчук, пані А. Хом'як і пані Марія Михайличенко. Всі вони склали желання панству Медведів, щоб ім гарно й добре жилося в Каліфорнії. Вікниці промовляли Теодор Медведі, а після нього його дружина Анна, які дякували за таку мило несподіванку, яку вони пам'ятають до кінця свого життя. Прикінці складено скромний дар на пресовий фонд „Свободи“, зроблено спільну зимку та відспівано Многая Літа.

П. Кізел

„РОМАНТИКА“

„Одних романтика кличе на цілину або в безмежній небесній просторі, інших — у шаттарські вибої чи на довгі полярні гори“ — так вважав українську молоддь „Новою романтикою“ газета „Молодь України“ з 6 квітня ц. р.

Перед прем'єрою „Циганки Ази“ в Шикаго

Старання товариства Нова Сцена в Шикаго відбудуться 16-го травня прем'єра української драми „Циганки Ази“ п. н. „Циганка Аза“. Оце не вперше у ЗДА живе на шикагівській сцені п'єса, що була любимою на сценах усіх українських театрів на рідних землях. В цій п'єсі зустрічаються два протилежні світи, а саме: український і циганський. Ціла п'єса переповнена пристрасними, коханнями, ненавистю, сумом і радістю. Головною віссю п'єси є особа химерної та завзятої різної, циганки Ази, що цілу свою акцію проявляє драм. вокальними засобами, які себе доповнюють та домагаються створити добрий тип циганської незвичайної дівчини.

На цю складну роль режисер Нової Сцени п-і Кулик запросила пані Ю. Мацюк. Українському громадству відомо вона як висококваліфікована співачка, яка, під час свого турне по ЗДА і Канаді, здобула собі найкращі фахові оцінки наших визначних критиків. Ія Мацюк блиснула як знаменитий виконавець і просто недосконале інтерпретаторка окрема української пісні. Це високо культурна співачка з чудовим голосом і технікою (Наша Мета — березень 1963 р.). Це одна з багатьох подібних фахових критик, писаних у ЗДА і Канаді. Ія Мацюк давніше проживала в Бразилії, виступаючи в державних театрах із симфонічними оркестрами, в радіо і телебаченні та на концертах для українських громад у Бразилії і Аргентині. Бразилійські музичні критики високо оцінили мистецтво пані співачки, ставлячи її в ряди найкращих вокалістів.

Ія Мацюк невідомо нам ще як драматична акторка, бо оце вперше погодилася виступити в такій ролі, де вона матиме нагоду показати своє вокальне мистецтво з драматичним та створити чудовий образ палкої і химерної циганки Ази.

Важним чинником у п'єсі „Циганка Аза“ є музична сторінка. Музика до п'єси творена різними композиторами, а за підставу служили циганські пісні. Уся музика є оригінальна, повна чудових мелодій, темпераменту, туги і радості. Відповідальність за музичну сторінку п'єси, підготовку хору та диригування оркестром спочиває в руках усім нам відомого мистця — Любо Мацюка, який дим разом покаже глядачам свої диригентські здібності. Любо Мацюк відомий усім, як визначний вокаліст, за яким довга мистецька праця, досягнення та відзначення серед чужинців. Людям, які жили в Бразилії, він відомий як талановитий знавець хорового мистецтва та диригентури. Там крім категорії співи в державній консерваторії, був і диригентом академічного хору. Організував репрезентативний український хор, з яким виступав та здобув славу по цілій країні.

Не зайвим буде згадати, що Любо Мацюк був студентом диригентури у Львівському Музичному Інституті, а пізніше продовжував студії в Берліні. Він виявив охоту зайнятися цією справою, за запрошення Нової Сцени та перебрав муз. керівництво п'єси.

Крім того виступають ще найкращі актори Нової Сцени, під досвідченою рукою довготривалого режисера і актора, п-і Кулика. В жидчій обсаді загадаємо особу п-і Кулика та люблену Віру Демісенко. Серед чоловіків так імена як: Сабатковський, Матушко, Глібчук та Гайдай. Далі учасники це: балет СУМА під керівництвом пана Косовського, великий мішаний хор, створений з людей доброї волі та люблять театрального і співочого мистецтва та оркестра. Чудові декорації, костюми, гра, співи, танці. Усе це створить чудову мистецьку цілість, яка залишиться надовго в пам'яті глядачів.

Тож до скорі зустрічі на прем'єрі „Циганки Ази“!

М. П.

Шевченківське свято у Трой, Н. Й.

Заходом Відділу УККА в Трой, Н. Й., відбулося 28-го березня Шевченківське свято при співучасті дітей української парохіальної школи при католицькій парохії та пластунок із сусіднього Коговзу. Місцевий католицький парох, П. В. Довгович, відкрив свято промовою порівнюючи Шевченка до найбільш шлюбних іменинників світу. Діти відспівали „Заповіт“, учення Діана Наболотта продекларувала вірш „Поклінь Тобі Тарасе“ П. Р. Гарасимак, секретар Відділу УККА, прочитав доповідь про Шевченка нав'язуючи до актуальних наших справ. Шкільні діти відспівали „Садок вишневий“ і „Розрита могилка“.

Василь Колотій

Українська громада в Шикаго-Південь відзначила роковини Т. Шевченка

Шикаго-Південь, — Заходом місцевого Оередку СУМА ім. Крут та 24-го Відділу ОО ЧСУ відзначено 21-го березня роковини Т. Шевченка концертом-академією при виповненні в шерт залі в домі СУМА-ООЧСУ в Борсайді.

Свято відкрив інж. Антія Гайдук на тлі жіночого хору „Чайка“, котрий відспівав під диригентурою Мирослава Галана Т. Шевченка „Заповіт“.

Святоточний реферат виголосив запрошений гість — п. Іван Фіта, котрий підкреслював, як немирунчу ідею Т. Шевченка — самостійність України.

Мистецьку частину заповнили такі програмові точки: „Думи мої, думи мої“, „Садок вишневий“ і „Поклінь Тобі Тарасе“ — відспівав хор юначок СУМА під управою виховниці Р. Окрух та Т. Жеревної, де пропущено те, що — реферат являв собою п-і Ульяна Целевич із Шикаго — Північ.

М. Возияк

В АМЕРИЦІ І В СВІТІ

ПІДЯ ЗАКІНУЛА ПАКІСТАНОВІ І ЗАПРОТЕСТУВАЛА ПЕРЕД ЗДА, що Пакистан вживає у прикордонних боях танки, що їх діваст в Америці. Американський в'єтнамський конгрес виступив перед пакистанськими властями проти такого зловживання американською військовою допомогою. За газетними вістками, бої в пустинній прикордонній смузі між Індією і Пакистаном коштують коло 500 людських жертв.

РЕЧНИК ЗДА В СПЕЦІАЛЬНІЙ КОМІСІЙ ОН ДЛІ СПРАВИ ВЕЛИКОГО ЗАБОРЖЕННЯ СОВЕТСЬКОГО СОЮЗУ й інших держав, між ними Франції, погодився, щоб у відповідній резолюції не згадувати 19-ї статті чартету ОН, яка каже прозвільняти права голосу ті членські держави, які залягають з своїми платностями до каси ОН більше, як дворічні членські внески. СССР, Франція й усі комуністичні країни відмовились будь-що заплатити на так звані мирові місці ОН, як ніби „делегати“.

Д-р Роман Авдиновський

(Посмертна записка)

В ролі секретаря Об'єднання Прихильників Української Народної Республіки в ЗДА довелось мені познайомитися з Покійним. Він з'явився в Установі і його представило працюючим як прийдешнього безплатного робітника.

Доля судила, щоб він став моїм найближчим співробітником, і був ним аж до часу мого відходу з Головної Управи Об'єднання.

На своєму довгому віку працював я з багатьма людьми. Але такого солідного, розумного, культурного, товариського і чесного співробітника, яким був Покійний д-р Р. Авдиновський, я на своєму шляху не зустрічав. Тому його несподівана смерть 22-го квітня мене до глибини душі зворушила. Звістка про смерть прийшла до мене пізно, тому не був я на похороні. Й не сказав прощального слова. Його, як зразкову людину і громадянина треба було відзначити тим, що залишилися в живих.

Просто не хочеться вірити, що цієї світлої людини вже немає між нами. Нехай же буде йому легкою американська земля, а ми, його приятелі не забудемо Покійника до кінця своїх земних днів.

В. І. П.

Яків Танцюра

НОВІ КНИЖКИ

В. Одайник присвячує свою англійську працю Т. Шевченкові

У видавництві Даблдей-Гарден Сіті, в Нью Йорку публікується недавно наукова праця українця, докторанта Колумбійського університету Володимира Одайника: „Марксизм та екзистенціалізм“, англійською мовою в серії книжок „Майкл Опрай“ — Анкор бокс, кишенькового формату. Вона коштує 95 центів та має серійне число А 433.

Перед наголовною сторінкою з поданим біографічним дані про автора. Автор народився в Остраві в Чехословаччині в 1938 р. в українській родині (батько його був визначним гетьманом). В 1948 р. при допомозі американської армії залишив Чехію і переїхав до Австрії, з відки переїхав до ЗДА. Освіту здобув в Америці: „Бачелор оф арт“ в Гантер Коледжі в Нью Йорку, „мастер оф арт“ в Каліфорнійському університеті в Берклі, де він спеціалізувався в політичних науках та психології.

Праця зветься „Марксизм та екзистенціалізм“, 211 стор., бібліографія з 195-202 на стор. Книга має число Конгресової Бібліотеки ЗДА 65-13092 та є „копірайт“ в 1965 р. Перед перенієм словом, на окремій сторінці, є присвята праці Тарасові Шевченкові, 1814-1861.

Хлозареві й пророкові України, в оригіналі „Вард ел Провіт“ з нагоди 150-их роковин його народини. Ця присвята свідчить про патріотизм автора. Книжка назалгал має гарну фахову оцінку в англійських періодиках. Працю попереджу вступна замітка автора, в якій він пояснює, що вона постанала ще в 1963 р. під час студій в Каліфорнійському університеті в Берклі. Фахову оцінку марксизму та екзистенціалізму залишаємо компетентним знавцям філософії. Автор висвітлює роль Жана Поля Сартра, відомого французького екзистенціаліста, та який в останніх роках відбивав від екзистенціалізму і більше кокетує марксизм.

Д-р О. Соколяшин

Праця • HELP WANTED MALE •

TOOL MAKER

ПОСТІЙНА ПРАЦЯ НАДЧИСЕЛЬНІ ГОДИНИ Телефонуйте 772-7700 Ask For Mr. Beltzer

ФАХІВЕЦЬ ДЛІ НАГЛЯДУ НАД МАШИНАМИ

Поважний фабрикант електричного приладдя має вільну посаду для фахівця, що доглядатиме над машинами, з досвідом щодо прес, автоматичних монтажних машин та іншої продукційної машинерії. Корисним може бути також досвід в гиральних помпах та електричних струмах. Висока платня і знамениті різні користи. Зголошення до: Mr. J. WALSH THE THOMAS & BETTS CO. 36 Butler Street Elizabeth, N.J. (201) EL 4-4321

МІТТІЯ ВІКОН

Досвід, постійна праця. Від 7:30 раню. A-1 WINDOW CLEANING Co. 237 East 9th Street New York City, N.Y.

HORSESHOER — WANTED

Пильні досвідчені можуть гостинитися. Добра нагода для відповідного. Fitzgerald-Horseshoers Mt. Kisco, New York 914 MO 6-5623

Business Opportunity

НА ПРОДАЖ ВІДОМИЙ MASSAGE STUDIO Великий вибір. Клієнтеля. Upper East Side, Manhattan. Включно з устаткуванням і устаткуванням. Власник викидає зі стейту. По ближчій інформації тел.: UN 1-1328

НА ПРОДАЖ BUNGALOWS

Monticello Liberty Area, 23 Бонгарт, великий дім з апартом. Сталений фільтрований басейн, 50 акрів землі, ціна з втратою. LI 4-1870, NO 4-7900

Trenton, N.J.

Продаю ХАТУ

Цегляна, 5 кімнат, кухня, години і гараж. Продаж з втратою. По ближчій інформації проху тел. в будні і в неділю по 6-й год. по пол. 392-7643 Trenton, N. J.

Гарний САЛОН КРАСІ

Засн. 28 літ в комерційній частині Брукліну. Впрічч улаштування, 5 тон, 3-річне охолодження. Пристосований чини. Знаменитий бізнес. Продаж з втратою через інші бізнес. Треба бачити, щоб оцінити. Тел. до вл. 257-9552 цілий день або (516) LY 9-6376 A.M.

JERSEY CITY, N. J.

Досконале положення, прод. з втратою, треба оглянути. 2 РОДИННИЙ МУРОВАНИЙ 3 + 4 ультра модер. кімнати + делікатесні і грощерня з 2 км. апартом, автом. оліва, нов. 220 Wiring Thurnout, крамниця „air cond.“, москитні рури, тільки \$22,000. Мусить скоро продати через негду дитини. Тел.: (201) HE 2-5020

Ваканції Vacation

Верховино, світку ти наш. Гей як у тебе так мило. Як при под півне тут час, свобідно, шумно, весело.

Свобідно, шумно і весело — в перекладі ДІШЕВО — Ви маєте змогу провести час своїх канікул на остр. Українського Родичного Союзу

Розділено вивішувати кімнати, першокласний харч, відомі оркестри Гітліка, спорт, танці, розваги і відпочинок.

Для родин модерно вивішувати кімнати. Для дітей — замість веселих таборів, а для старшої молоді Курси Української.

Не чекайте, а замовляйте собі кімнату вже тепер!

Замовляйте негайно! Пишіть або телефонуйте до:

U.W.A. RESORT CENTER GLEN SPEY, NEW YORK Phone: Port Jervis 598-2778

НАЙНОВІШЕ ВИДАННЯ!

Михайло ОСТРОВЕРХА:

Грозна Калина в Українських Січових Стрільцях

Обладнання в гарсон Едварда Кома. Сторін: 123 о Ціна: \$2.00

Бамозаміни і наложити (чекати або поштом) переказами) надіслати:

СВОБОДА — P. O. Box 348 — Jersey City, N. J. 07308

ТАРЗАН, ч. 5428. Кінець крокодила!

В розпачі крокодил сподівався втопити свого наполегливого ворога і глибоко занурився у воду.

Але при всіх його штучках Тарзан вдарив і ранів ножем так довго, поки не послабився крокодил...

А тепер бач, час врятувати його життя, коли це занежить...

КАЛО...

Збори Відділів Українського Народного Союзу

СУБОТА, 8-го ТРАВНЯ 1965 р.

ФІЛАДЕЛФІЯ, Па. Місячні збори Т-ва Мир — 324 Відділ в год. 7-й веч. Проситися ввільняти залеглі вкладки. — І. Струк, секр.

АМЕРІДЖ, Па. Місячні збори Б-ва св. Василія — 161 Відділ в год. 7-й веч. в Кітловій залі. — П. Роговський, секр.

ШІКАГО, Лл. Збори В-ва св. Петра і Павла — 220 Відділ в год. 7:30 веч. в Союзному Домі. Вилати можна вносити чи перекладати перед тим на руки секретаря І. Мелішани. Проситися членів прийти на збори. — Управа.

НЬЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Володимира — 130 Відділ в год. 8-й веч. в приміщенні Укр. Кат. Території, 33 Іст. 7-ма вул. Перед зборами можна платити членські вкладки. — І. Малець, секр.

НЕДІЛЯ, 9-го ТРАВНЯ 1965 р.

МЕНВІЛ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва св. Т. Шітченка — 349 Відділ в год. 2-й по пол. в Домі Ветеранів при вул. Вашингтона. Проситися членів обов'язково прийти. — Управа.

НЬЮАРК, Н. Дж. Збори 136 Відділу в год. 9-12 раню в тмолі св. Іл. Христителя при Ivy St. — Анна Дубас, секр.

ДЕТРОЙТ, Мш. Місячні збори Б-ва св. Іл. Христителя — 292 Відділ в год. 1:30 по пол. в УНДомі. — В. Терещук, гол. О. Рудницький, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Збирання місячних вкладок Б-ва св. Петра і Павла — 102 Відділ в церковній залі, 2280 W. 7th St. — І. Попович, предс. Г. Голубець, кас. М. Бобченко, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, Па. Звичайні збори збирання вкладок Т-ва Любова — 45 Відділ в год. 11:30 в Домі Укр. Амор. Горожан при 847 N. Franklin St. Просимо вивіряти свої вкладки. — М. Сенік, секр.

БАЛТИМОР, Ма. Місячні збори Б-ва Прес. Тройці — 320-й Відділ в год. 1:30 по пол. в Укр. Горж. Клубі при 3101 O'Donnell St. Проситися членів прийти на означений час та вивіряти вкладки. — Д. Писецкий, предс. І. Малко, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, Па. Т-во „Дістерт“ — 430 Відділ, повідомляє, що збирання вкладок за травень відбувається: 9 травня в год. 1-3 в Домі „Трибуна“; 18 травня в год. 11:30-1:30 в Укр. Клубі при Френкліні вулиці; 22 травня в год. 7:30 до 9:30 веч. в Укр. Клубі при 23-й і Браун вул. Пригадується, що члени які не заплатили вкладок, будуть рішучо суспендовані. — О. Бак, секр.

ВЕРХОВИНІ

Свобідно, шумно і весело — в перекладі ДІШЕВО — Ви маєте змогу провести час своїх канікул на остр. Українського Родичного Союзу

Розділено вивішувати кімнати, першокласний харч, відомі оркестри Гітліка, спорт, танці, розваги і відпочинок.

Для родин модерно вивішувати кімнати. Для дітей — замість веселих таборів, а для старшої молоді Курси Української.

Не чекайте, а замовляйте собі кімнату вже тепер!

Замовляйте негайно! Пишіть або телефонуйте до:

U.W.A. RESORT CENTER GLEN SPEY, NEW YORK Phone: Port Jervis 598-2778

НАЙНОВІШЕ ВИДАННЯ!

Михайло ОСТРОВЕРХА:

Грозна Калина в Українських Січових Стрільцях

Обладнання в гарсон Едварда Кома. Сторін: 123 о Ціна: \$2.00

Бамозаміни і наложити (чекати або поштом) переказами) надіслати:

СВОБОДА — P. O. Box 348 — Jersey City, N. J. 07308

ТАРЗАН, ч. 5428. Кінець крокодила!

В розпачі крокодил сподівався втопити свого наполегливого ворога і глибоко занурився у воду.

Але при всіх його штучках Тарзан вдарив і ранів ножем так довго, поки не послабився крокодил...

А тепер бач, час врятувати його життя, коли це занежить...

КАЛО...

ALBERT MAIER, INC.

FORN STORES В найкращій галузі впровади і кобас.

ГУРТОВІ І ДЕТАЛЬНІ

1977 Washington Avenue Bronx, N.Y. 10461. USA

Другі часосипи проху переддрукувати.

Real Estate